

Laajat matalat lahdet

Stora grunda vikar och sund

Koodi: 1160

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

MBAL suojelutaso epäsuotuisa huono, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Laajat matalat lahdet ovat kookkaita merenlahtia, joissa ei tavallisesti ole makean jokiveden vaikutusta eikä virtausvaikutusta. Ne ovat mannerrannikon tai suurten saarien hiekkaisia tai pehmeäpohjaisia suojaisia lahtia. Laajat matalat lahdet ovat useiden luontotyyppien muodostamia kokonaisuuksia, joissa voi olla esimerkiksi 'vedenalaisia hiekkasärkkiä' ja 'harjusaaria'.

Luontotyyppiin luetaan myös vesikasvillisuuteen ja luhtiin kuuluvat ruovikot. Merenlahtien pohjan laatu ja kerrostumat ovat hyvin vaihtelevia ja pohjaeliöstön vyöhykkeisyys on hyvin kehittynyt. Suurin osa pohja-aineksesta on eloperäistä. Luontotyyppille ovat tyypillisiä meriajokas- ja vitakasvustot, joiden seassa voidaan tavata esimerkiksi näkinpartaisleviä. Perämerellä lahdissa kasvaa myös uhanalaista upossarpiota.

Laajojen matalien lahtien luonnontilaisuuden ja edustavuuden kannalta keskeisiä piirteitä ovat runsas ja lajirikas pohjakasvillisuus ja eläimistö, hyvin kehittynyt pohjaeliöstön vyöhykkeisyys, runsas linnusto, rehevöitymättömyys (päällyslievien ja irrallisten kasvustoa peittävien levien puuttuminen, hyvä veden laatu) sekä ruoppausten ja rantarakentamisen puuttuminen.

Levinneisyys

Laajoja matalia lahtia esiintyy koko Suomen rannikolla. Lintuvesiensuojeluohjelmaan kuuluu useita tätä luontotyyppiä edustavia lahtia.

Nykytila ja uhkatekijät

Laajojen matalien lahtien tila on heikentynyt rantarakentamisen, etenkin veneilyn edellyttämien ruoppausten, ja Itämeren yleisen rehevöitymiskehityksen vuoksi. Laajojen matalien lahtien määrä voidaan luokitella vakaaksi, mutta luonnontilaiset laajat matalat lahdet ovat vähentyneet ja todennäköisesti vähenevät myös tulevaisuudessa. Ilmastonmuutos vaikuttaa laajojen matalien lahtien tilaan merenpinnan nousun myötä.

Kuva: Heli Jutila